

el JovEnt

i EL DRET
A LA
CIUTAT

REFLEXIONS DES DE
BARCELONA
CALI &
NATZARET

CRÈDITS

Autoria/Coordinació: Lorenzo Gabrielli (GRITIM-UPF).
Il·lustració: Yorgos Konstantinou (Imagistan)
Col·laboració en la dinamització i la recollida de dades del procés participatiu:
Otger Vallès Julià, Júlia Mullerat Padró, Bàrbara Casas Barrachina, Belén Beltrán
Beltrán (La Bastida Participació)
Suport en procés de recollida de dades qualitatives: Myriam Reyes Amador.
Maquetació: Penny Papachristodoulou
Correcció i traducció de textos: Pelin Doğan Özmen (Col·lectivaT SCCL)
Barcelona, 9 de desembre de 2024.

Aquest informe és resultat del projecte “Catalunya, la Mediterrània i l’Abya Yala: articulant aliances i estratègies juvenils transformadores” desenvolupat per al Servei Civil Internacional de Catalunya (SCI-cat), GRITIM-UPF i el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB).

Una investigació de:

Amb la col·laboració de:

Amb el suport de:

01 INTRODUCCIÓ /03 Què és el “dret a la ciutat” Metodologia de la investigació

02 EL PROCÉS PARTICIPATIU DEL YOUTH ACT! /06 Les activitats amb les joves de Barcelona, Natxaret i Cali El Fòrum Internacional Youth Act! 2024

Habitatge
(In)seguretat
Sostenibilitat
Mobilitat

03 LA VISIÓ DE LES JOVES EN BARCELONA /20 Nota introductòria Viure la ciutat i l’espai públic

Espai de vida o espai de trànsit
Arquitectures d’exclusió
(Falta de) espais verds
Privilegi
Alterització i discriminació a l’espai públic
Fronteres de classe social
Mobilitat- Soroll - Neteja

Espais per al jovent

Espais segregats /vs. heterogenis
Espais heterogenis autogestionats

Precarietats

Precarietat laboral / Independenditzar-se

Habitatge

Habitatge i migració/alterització
Turistificació / Gentrificació

(In)seguretats

(In)seguretat i gènere
(In)Seguretat i racisme

Lluites per al canvi

Auto-repressió/Interiorització
Lluites polítiques i diverstitat
Repressió de la protesta

Perspectives de futur

04 Conclusions/Prioritat de treball /39

05 Bibliografia indicativa /40

01 INTRODUCCIÓ

Que és el “dret a la ciutat”

El concepte de “dret a la ciutat” ha sigut plantejat per primera vegada pel filòsof Henri Lefebvre a l'article “Le Droit à la Ville” publicat el 1967. En termes generals, Lefebvre ressalta la necessitat d'inclusivitat, accessibilitat i democràcia als espais urbans i a més subratlla que l'espai urbà no ha de ser controlat únicament per les forces del mercat, com la mercantilització i el capitalisme, sinó que ha de ser format i governat per la ciutadania que l'habita. Proposa “rescatar hom com a element principal, protagonista de la ciutat que ell mateix ha construït”, i planteja la ciutat com “l'escenari de trobada per a la construcció de la vida col·lectiva”.

Aquest concepte ha sigut àmpliament debatut, criticat, interpretat i adaptat a les situacions canviants de les ciutats modernes, sobretot durant les tres últimes dècades.

Com ho explica l'antropòleg Manuel Delgado (2018): “tot el treball d'Henri Lefebvre va ser just el contrari del que s'està volent fer d'ell. [...] El resultat són espais falsos i falsificadors, encara que es disfressin després amb llenguatges complexos que els fan inqüestionables. Són els espais dels planificadors, dels administradors i els administratius, i també dels doctrinaris de la ciutadania i del civisme, sempre disposats a arrebossar de 'bon to' les polítiques urbanístiques per fer-les digeribles a les seves víctimes, els urbanitzats.”

El 2008, el geògraf David Harvey defineix així el dret a la ciutat:

“El dret a la ciutat és molt més que la llibertat individual d'accedir als recursos urbans: és un dret a canviar-nos a nosaltres mateixos canviant la ciutat. A més, és un dret comú més que individual, ja que aquesta transformació depèn inevitablement de l'exercici d'un poder col·lectiu per remodelar els processos d'urbanització. La llibertat de fer i refer les nostres ciutats i a nosaltres mateixos és, vull argumentar, un dels drets humans més preat i alhora més desatès” (Harvey 2008).

Metodologia de la investigació

La investigació qualitativa sobre el jovent i el dret a la ciutat de la qual presentem aquí els resultats s'ha desenvolupat en diferents moments i espais.

En primer lloc s'ha fet una observació participant del procés participatiu Youth Act!, en la seva edició 2023-24, a més de recollir les dades produïdes per les persones que hi han assistit. Aquest procés participatiu ha congregat 80 participants joves a les 3 ciutats (30 a Barcelona, 20 a Cali i 20 a Natzaret).

En segon lloc, s'ha realitzat una observació de participants al Fòrum Internacional YouthAct! 2024, celebrat a Barcelona (al que han assistit 39 joves de Catalunya, Colòmbia i Palestina). En particular, s'ha organitzat una sessió de treball d'una mitja jornada amb les persones participants en la qual s'han treballat col·lectivament quatre temàtiques: 1) habitatge i model urbanístic; 2) (in)seguretat i repressió; 3) sostenibilitat, i 4) mobilitat. Mitjançant la metodologia de la cartografia sensible, s'han posat en comú de forma participativa i creativa, les vivències i reflexions subjectives sobre el dret a la ciutat i les quatre dimensions assenyalades, així com les eines d'acció política utilitzades als 3 territoris.

Finalment, s'han realitzat vuit entrevistes en profunditat semi-dirigides amb vuit joves (d'edat compresa entre 22 i 32 anys) que havien participat al procés participatiu de Barcelona. L'objectiu de les entrevistes ha sigut profunditzar, a nivell individual, el coneixement de les vivències i les percepcions subjectives relacionades amb el dret a la ciutat, així com les seves experiències viscudes sobre aquest tema. Aquestes dades qualitatives han sigut analitzades temàticament amb una categorització inductiva sorgida de les dades recollides.

NOTA METODOLÒGICA: Entre les limitacions d'aquest estudi, s'ha de subratllar que la situació material deguda a l'atac i invasió de l'Estat d'Israel a Gaza, així com la recrudescència del tracte discriminatori cap a la població palestina a Natzaret i en altres llocs dels territoris ocupats, ha dificultat enormement la recollida de dades, i fins i tot ha impossibilitat la participació física en el Fòrum Internacional de gairebé la totalitat de joves palestines. A més, aquesta greu situació humana ha fet que les reflexions de les persones participants de Natzaret se centressin en la seva gran majoria en el tracte que reben de l'Estat d'Israel, obviat altres eixos que, donada la urgència de la situació, no semblaven gaire rellevants.

Les reflexions que s'han generat del procés participatiu en el cas de Cali ja han sigut objecte d'una publicació autònoma. Així doncs, aquí recollirem només alguns elements fonamentals, per evitar redundàncies.

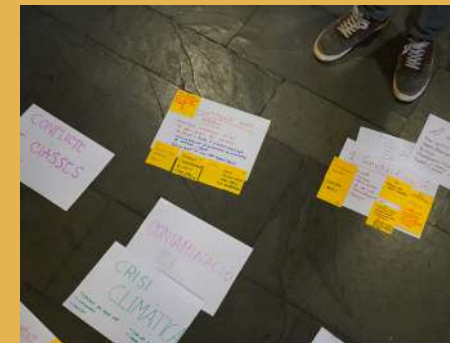
02 EL PROCÉS PARTICIPATIU DEL YOUTH ACT!

Les activitats amb les joves de Barcelona, Natzaret i Cali

Les activitats del procés participatiu amb les persones joves s'ha desenvolupat de forma paral·lela a Barcelona, Natzaret i Cali. Les diferents sessions els han permès reflexionar i escollir les prioritats de treball, amb l'objectiu de fer incidència política en cada ciutat, i al mateix temps compartir les reflexions en ocasió de la trobada del III Fòrum Internacional Youth Act! 2024.

Aquests processos han arribat a produir-se gràcies a una fase prèvia, duta a terme durant el mes de gener de 2023, amb coordinació i sistematització entre les diferents entitats: el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB) i el Servei Civil Internacional de Catalunya (SCI-cat) a Barcelona, el Consejo Distrital de Juventud (CDJ) de Cali a Colòmbia i Baladna-Association for Arab Youth a Palestina.

A inicis de maig de 2023 va començar la primera fase del projecte, que es duria a terme primer a Barcelona i després es replicaria a les altres dues ciutats. Durant aquesta primera fase les persones participants van identificar les problemàtiques a tractar en cada context a través dels debats dinamitzats. Es va partir de sis àmbits diversos (repressió i inseguretat, discriminació per identitat, mobilitat, model productiu i urbanístic, privatització de l'espai públic i crisi climàtica) i cadascun dels grups va procedir a concretar quines d'aquestes problemàtiques afectaven més la seva realitat i eren més adequades per a procedir a iniciar un procés d'incidència política. Per cada una d'aquestes, es van definir les causes i les conseqüències, agents o entitats aliades, i agents bloquejadors, així com els projectes i recursos existents. En paral·lel, es van realitzar diverses cartografies on es van plasmar aquestes reflexions.

Barcelona

02 El procés participatiu del Youth Act!

Les activitats amb les joves de Barcelona, Natzaret i Cali

Després de la primera fase es van realitzar sessions de contrast en línia on van assistir totes les persones participants per tal de compartir el rumb dels debats. La segona fase del procés participatiu va tenir lloc a Barcelona durant el mes d'octubre de 2023 i a Cali durant el mes de novembre de 2023. Durant les sessions de la segona fase es va acabar de definir com s'encaraven les problemàtiques i es van començar a definir les propostes d'incidència política. Seguidament, es van fer trobades amb alguns col·lectius dels moviments socials i amb agents de l'administració pública per enriquir les propostes a partir de la seva experiència i expertesa. És important assenyalar que aquesta segona fase del procés participatiu no s'ha pogut replicar a Natzaret a causa de l'escalada bèl·lica que hi ha hagut en el conflicte entre Palestina i Israel. Atès el context palestí, la incidència política a Natzaret s'havia previst en l'àmbit comunitari i no en l'associatiu com en els altres dos casos.

El context de cadascuna de les ciutats on ha tingut lloc el procés participatiu ha modelat la forma i el grau d'aterratge de la proposta d'incidència política.

Natzaret

Les activitats amb les joves de Barcelona, Natzaret i Cali

A Barcelona la part d'incidència institucional es va produir durant la tercera sessió de la segona fase, en la qual les participants van poder debatre al voltant de les seves propostes d'incidència política amb agents de l'administració pública. En aquesta sessió es va començar a treballar la incidència política amb diversos agents: el Síndic de Greuges de Barcelona, la Cap del Servei de Mobilitat del Departament de Territori de la Generalitat de Catalunya, l'equip de Gerència de l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona, l'Oficina per la No Discriminació de Barcelona, la Direcció de Participació d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona, i la Presidenta de la Comissió d'Investigació d'Acumulació d'Habitatges del Parlament de Catalunya.

A Cali, el CDJ, conjuntament amb les participants, va emmarcar la seva proposta dins un projecte propi el qual van anomenar "Mandato Juvenil", que consisteix en un seguit de propostes que van traslladar a l'Ajuntament i als representants polítics municipals perquè s'implementés dins el "Plan de Desarrollo Municipal 2024" de la municipalitat de Cali. Cal mencionar que enguany hi ha hagut eleccions municipals a Cali i, per tant, el CDJ ha hagut d'accelerar els seus tempos pel que fa a la incidència política. Durant la campanya electoral, es va organitzar un acte públic en què diferents alcaldables es comprometien a assumir com a pròpies les propostes del CDJ de Cali. Un cop passades les eleccions, es van reunir amb els i les regidores electes per aconseguir el mateix compromís (amb 14 de les 21 regidores).

Cali

YOUTH ACT

International Forum BARCELONA

El Fòrum Internacional Youth Act! 2024

Al Fòrum Internacional Youth Act! 2024 van participar un total de 39 joves de Catalunya, Colòmbia i Palestina. 15 persones de Natzaret, que no van poder participar pel tancament de l'espai aeri derivat de la guerra d'Israel, van seguir la sessió en paral·lel connectant-se en línia.

Van participar les següents entitats: Consejo Distrital de Juventud de Cali, Baladna-Association for Arab Youth a Palestina, Consell de la Joventut de Barcelona, Servei Civil Internacional de Catalunya, Agència Catalana de la Joventut de Catalunya.

Hi va haver un treball previ a les diferents ciutats, tant individual com simultani. Es van plantejar dos objectius principals:

1. D'una banda, respondre a com se senten les persones joves a les seves respectives ciutats. Més enllà de les problemàtiques que sabem que existeixen, volem contrastar l'emoció que sentim a la ciutat on vivim, i l'imaginari que tenim sobre ella.
2. D'altra banda, exposar les diferents estratègies de lluita política i valorar les aplicacions localment, perquè existeixi un intercanvi entre les ciutats i es puguin replicar estratègies.

A la sessió es van posar en comú les reflexions sobre quatre temàtiques:

- 1) habitatge i model urbanístic (inseguretat vinculada a l'habitatge: preus, auto-construcció, expropiació);
- 2) seguretat / inseguretat i repressió;
- 3) sostenibilitat, i 4) mobilitat.

Metodologia

Per estructurar les reflexions s'ha aplicat la metodologia de la cartografia sensible, una eina desenvolupada en el camp de la geografia humana per captar formes subjectives de percepció espacial. Es considera una alternativa a les formes objectivistes de representar l'espai i opta per un enfocament encarnat i situat en el cos de la persona que la produeix, i el seu significat sorgeix d'una cerca plàstica. A causa de la seva naturalesa subjectiva, les cartografies sensibles han sigut objecte d'un treball creatiu participatiu amb les persones assistents.

El Fòrum Internacional Youth Act! 2024

HABITATGE

En l'àmbit de l'habitatge parlem principalment del valor del sòl, de com s'està utilitzant actualment a les diferents ciutats i de quin model urbanístic s'està propiciant des dels ajuntaments. Relacionat amb això, la inseguretat vinculada a l'habitatge: els elevats preus que impedeixen l'emancipació juvenil a Barcelona, l'auto-construcció d'habitatge als turons de Cali o l'expropiació per part d'un Estat autoritari a Natzaret. En tots els casos, es genera un èxode de les joves de les seves ciutats natales, i es planteja que l'habitatge hauria de ser un dret, i que l'Estat hauria d'assegurar-lo.

Emocions

- ▷ Emocions que expressen tristesa: Desesperança, Vulnerabilitat, Inferioritat, Abandó, Desemparament
- ▷ Emocions que expressen fàstic: Crítica
- ▷ Emocions que expressen por: Amenaça, Humiliació Espant Rebuig, Ànsia, Inseguretat
- ▷ Emocions que expressen enuig: Desil·lusió, Ira, Fúria, Bogeria, Poca inclinació, Escepticisme, Frustració, Hostil

Imaginaris

En general, tant els integrants de Cali com l'integran de Barcelona van compartir idees o frases. Es destaquen:

- ▷ L'habitatge hauria de ser un dret
- ▷ L'habitatge hauria de ser un bé públic, per evitar així l'especulació dels preus.
- ▷ L'Estat deuria, a més, potenciar polítiques de millora integral de l'habitatge, però també de tot l'hàbitat, ja que el barri és fonamental per al desenvolupament de la comunitat.
- ▷ Els habitatges haurien de ser més dignes, amb l'espai suficient per poder desenvolupar la teva vida en família, haurien de ser de bona qualitat, deuria, a més, ser un ambient segur.
- ▷ S'hauria de pensar de manera sostenible, ja no és necessari construir més. Ja existeixen els espais físics suficients perquè totes i tots puguin viure en dignitat, el dolent és que no és a les mans de les persones que ho necessiten
- ▷ Es presenta l'interrogant de si la propietat hauria de ser estatal.
- ▷ Sindicalitzar-se sorgeix com una resposta a l'autoorganització per buscar modes alternatius d'obtenció d'un habitatge avui dia.
- ▷ Les cooperatives d'habitatge sorgeixen com una alternativa col·lectiva per obtenir una propietat privada en dignitat.

El Fòrum Internacional Youth Act! 2024

Les principals emocions comunes en el grup van ser negatives, aflorant ràpidament la frustració, ràbia, por i inseguretat que porta la idea de no poder tenir un habitatge propi. Aquestes emocions van ser compartides pels equips de Cali i Barcelona, destacant que:

- ▶ És un problema generalitzat del jovent i que l'han vist acrescut durant les últimes generacions, generant canvis en els modes de relacionar-se, la manera de pensar la vida en parella i fins i tot la família.
- ▶ A més, es destaca l'èxode forçós que està passant a les grans ciutats, obligant les persones en general, i la gent jove en particular, a trobar espais, a més, sota preu en la perifèria i fins i tot als afores de les grans urbanitzacions.
- ▶ En el cas de Barcelona es comparteix el fort increment dels pisos de lloguer, que han disparat els preus en barris emblemàtics que per molt de temps van tenir una gran presència local, avui dia les veïnes i veïns s'han vist una miqueta obligades a marxar a altres zones en cerca d'aquesta sensació de barri i de tranquil·litat.
- ▶ Participants de Cali comparteixen que han observat una creixent presa de terrenys i autoconstrucció als turons al voltant de la ciutat, generant noves zones conflictives i insegures als afores. No ho justifiquen, però entenen que si l'Estat no és capaç de donar solucions o alternatives que puguin brindar possibilitats d'accedir a un habitatge digne la gent buscarà modes d'independitzar-se.

D'altra banda considerem rellevant destacar com, a la segona part de l'activitat, tota aquesta emocionalitat negativa es bolca en l'esperança i en l'esperit d'auto-organitzar-se, creient fermament que les coses es poden fer millor, i que les seves conviccions podran mobilitzar altres persones a lluitar, perquè s'hauria de considerar per tot com un dret fonamental per tenir un futur millor.

El Fòrum Internacional Youth Act! 2024

(IN) SEGURETAT

En l'àmbit de la seguretat o inseguretat, tractem el terme de manera transversal. En aquest exercici, la seguretat es podria definir com a l'estat de tranquil·litat en què la persona (jove) es troba i no té por de viure on viu. Tractem principalment la seguretat física, la (no) sensació de seguretat que generen els cossos policials (que haurien de transmetre confiança), els conflictes entre diferents comunitats que coexisteixen a la mateixa ciutat, i la repressió existent per raó de raça, religió, edat, identitat de gènere, orientació sexual, etc.

Emocions

- ▷ Emocions que expressen disconformitat: Enfuriment, Ira, Enuig, Frustració, Disconformitat, Preocupació, Crítica, Sorprès, Bogeria
- ▷ Emocions que expressen vulnerabilitat: Inseguretat, Ànsia, Aterriment, Atabalament, Por, Espant, Vulnerabilitat, Desconfiança, Devastació, Esgotament, Impotència, Desemparellament, Desesperança, Tristesa, Amenaça, Misèria, Dany, Abandó, Aïllament, Debilitat, Submissió, Gelosia

El grup palestí que no va viatjar a Barcelona a causa de la guerra va elaborar aquesta part:

- ▷ Sentiment general: inseguretat + incertesa, l'experiència és diferent d'una persona a una altra, segons el gènere o l'expressió de gènere (agressió verbal).
- ▷ Presència policial i militar: l'espai està vigilat, temem la policia i sentim inseguretat per la presència policial perquè sabem que és aquí per fer un control massiu de nosaltres com a persones palestines i per mantenir l'espai militaritzat.
- ▷ Infraestructura: experiència de caos, perquè hi ha falta d'infraestructura bàsica, cosa que causa tensió entre el veïnat / la comunitat.
- ▷ Crim organitzat.
- ▷ Racons de seguretat: Experimentem seguretat, familiaritat i pertinença a la nostra ciutat malgrat tots els sistemes opressius que intenten arruïnar el nostre dret a la ciutat i la nostra relació amb el nostre espai, i això és el resultat dels esforços comunitaris i de la construcció de la comunitat. No hi ha espai públic, però tampoc espai personal, la qual cosa també provoca una sensació d'inseguretat i estrès quotidià.

El Fòrum Internacional Youth Act! 2024

Imaginaris

Aplicables a tots dos contextos (Cali i Natzaret):

- ▶ Sanar: reconciliació entre comunitats. És necessari millorar la capacitat emocional social per poder incidir políticament.
- ▶ Atenció dels governs a zones vulnerables per donar resposta a necessitats: falta d'ocupació, embarassos no desitjats...
- ▶ Generar xarxes de suport mutu, no només institucionals sinó també col·lectives.
- ▶ Solucions des de baix, quan les persones saben que el problema existeix es poden generar més opcions de vida.
- ▶ Educació per a la pau des de les escoles.
- ▶ Solucions transversals (no només diners i seguretat): suport emocional, psicosocial, educació, per a un canvi de mentalitat.
- ▶ El paper d'organitzacions juvenils com Baladna que ajunten persones de tota la ciutat.
- ▶ En el context de Natzaret es fan difícils els imaginaris mentre duri l'ocupació d'Israel.

El grup palestí que no va viatjar a Barcelona a causa de la guerra va elaborar aquesta part:

- ▶ Infraestructures bones i ampliades: carrers per les quals puguem moure'ns, aparcar, jugar, trobar-nos fàcilment.
- ▶ Menys cotxes, més espai per caminar i pel transport públic.
- ▶ Una ciutat a la qual sigui fàcil accedir des de fora.
- ▶ Noms de carrers als quals sentim pertinença, noms que formin part de la nostra cultura i història.
- ▶ Espais per a la vida nocturna i per passar l'estona.
- ▶ Més biblioteques públiques.
- ▶ Museus de diferents temàtiques (art, ciència, història).
- ▶ Millor manteniment de les troballes arqueològiques de la ciutat.
- ▶ Una ciutat sense crim organitzat.
- ▶ Una ciutat sense control policial.
- ▶ Una ciutat on puguem expressar la nostra identitat palestina sense persecució.

- ▶ Una ciutat connectada amb la resta de la pàtria, la resta de Palestina, tot el Llevant.
- ▶ Volem anar amb tren de Natzaret a Beirut i a la resta del Llevant, cosa que significa que no hi hagi presència colonial a la nostra terra en absolut.
- ▶ Un espai on puguem expressar la nostra identitat queer obertament i sense pinkwashing (rentat rosa).

Les emocions que es van mostrar en el grup van ser negatives en la seva major part, es van distingir entre aquelles que denotaven o expressaven vulnerabilitat i les que mostraven disconformitat. Així i tot, al final del treball en grup es va aconseguir pensar en possibles imaginaris per fer front a totes aquestes emocions. A continuació es comparteixen les situacions que es van comentar, connectades amb les emocions de les participants, per ciutats:

- ▶ Les companyes de Cali parlen sobre la violència física que es genera entre persones molt joves en barris vulnerables per motius de drogues, diners i fronteres invisibles. Des del CDJC coneixen exemples de joves que han sortit d'aquests grups violents i expliquen com de difícil és sortir d'aquestes dinàmiques. Els territoris vulnerables estan exclosos i tenen més necessitats. Principalment són habitats per persones que provenen de zones rurals, desplaçades pel conflicte armat i pel control de camps per conrear coca. Tot i el procés de pau, encara segueix la preocupació per les dissidències d'aquest conflicte des de fa ja 50 anys. No hi ha un sistema de seguretat adequat, el govern no se centra en el concepte social de seguretat sinó en la repressió, i qui més pateix la situació és la població més vulnerable, hi ha inseguretat interseccional (dones, col·lectiu LGBTIQ+...).

- ▶ Natzaret es troba en territori ocupat per Israel (Palestina del '48), és una de les ciutats més poblades del nord i amb major població palestina (tant musulmana com cristiana). Part de la població palestina de Natzaret va haver de deixar els seus pobles i cases i es van quedar a viure en suburbis o barris d'auto-construcció de la ciutat. La situació socioeconòmica i històrica marca la seguretat. La població no pot accedir a armes, així i tot els militars les hi cedeixen, especialment en aquests suburbis. El que interessa als militars és dividir la població palestina i que "es matin entre si", per això permeten la circulació d'armes. Les participants de Natzaret coincideixen amb les de Cali que els militars i la policia generen més inseguretat i repressió que seguretat a la població palestina.

El Fòrum Internacional Youth Act! 2024

SOSTENIBILITAT

En l'àmbit de la sostenibilitat, ens centrem principalment en com es viu sosteniblement a les ciutats. No plantejem només el canvi ambiental o les polítiques que fan referència a frenar l'escalfament global. Ens referim a la petjada humana, a veure com tirem endavant com a societat i quines facilitats o dificultats tenim per ser sostenibles dins de la ciutat. Relacionat amb això, analitzem com són les polítiques locals, si afavoreixen o no la sostenibilitat de la ciutat i de les persones que l'habiten.

Emocions

- ▷ Emocions negatives: Tristesa, Fúria, Confusió, Culpabilitat (molts), Desil·lusió, Frustració, Perplexitat, Inseguretat, Por, Inutilitat, Ressentiment, Ira, Impotència, Ultratge, Desesperança, Atabalament, Sensació de ser utilitzada, Angoixa, Ànsia, Incertesa
- ▷ Emocions positives: Esperança, Optimisme
- ▷ Emocions neutres: Curiositat, Bromisme, Consciència, Sensibilitat

Imaginaris

Els imaginaris exposats són en el sentit negatiu, plantejant que com a societat no s'està avançant de la millor manera:

- ▷ L'estat de frustració afecta la salut mental i el suïcidi, en alguns casos.
- ▷ S'imagina un col·lapse, que portarà al nou estat de la naturalesa. Com la societat es tocarà fons i cal fer-ho, per després adaptar-nos com a societat i assumir la responsabilitat.
- ▷ Hi ha un futur incert, estan sobre la taula temes recurrents com la desforestació o no voler tenir criatures, per la sobrepoblació i el consumisme.
- ▷ Hi ha molts assassinats de líders ambientals, si t'impliques massa i ets visible t'assassinen, cosa que genera desesperació.

A escala de solucions es planteja innovació ambiental:

- ▷ Introduir el concepte de planificació sostenible a les ciutats (administracions), lleis més severes. A nivell de ciutat i a nivell d'unitats (blocs de pisos).
- ▷ Sistemes de sostenibilitat més innovadors, per a un futur sostenible gràcies a la ciència i la cultura.
- ▷ Més suport del govern davant d'aquests temes, per exemple amb ciutats més verdes o amb més consciència ambiental a les escoles.
- ▷ Rius i reserves naturals amb drets, aplicant el donar drets a espais naturals com en l'àrea plana per protegir-los.

El Fòrum Internacional Youth Act! 2024

Les persones participants d'aquest grup provenen de la mateixa ciutat: Cali. La majoria d'emocions expressades pel grup eren negatives. L'emoció més compartida va ser la culpabilitat de no assumir responsabilitats, el context violent a Cali on les persones que adoptaven rols de líders o activistes acabaven sent castigades i assassinades. En comptes de prendre aquestes postures més visibles es feien petites accions que no eren transformadores. Això es va combinar amb la frustració de no poder fer res més que accions individuals o campanyes que duraven un dia.

Hi va haver una sensació general de sentir-se inútils, per més campanyes que existien, les participants van observar que els canvis eren mínims: "el que fem té poc impacte o abast." Hi havia frustració compartida de tenir la sensació que sempre es pot fer més.

En el context actual de Cali es va percebre molta frustració, ràbia i ressentiment amb l'organització de la COP16, ja que s'estan adoptant accions locals per part de la institució que les joves van considerar no adequades i van percebre com a superficials, com podria ser la campanya de "Mi Cali bella (La meva Cali bella)".

Durant la conversa també es van compartir emocions positives com l'esperança i l'optimisme, que és el motor que permet a les joves seguir implicades. Es van posar exemples de bones pràctiques com el moviment d'hortes urbanes al Puente de las Mil Luchas.

Es va identificar un estat dicotòmic on conviuen les emocions negatives amb les positives: "Comparteixo l'esperança amb la desesperació."

El Fòrum Internacional Youth Act! 2024

MOBILITAT

En l'àmbit de la mobilitat ens referim a la ciutat caminable, al transport públic i privat, a la congestió de la ciutat, a les lluites d'espai entre cotxes i busos, però principalment a les polítiques públiques associades a les infraestructures. També a l'accessibilitat i als espais físics, si són accessibles en mobilitat reduïda o si es troben en bon estat. Finalment a la migració associada, a l'estat de les entrades i sortides de la ciutat, tot fent una diagnosi sobre si els i les joves són expulsades a viure als afores i poden entrar o no a la ciutat amb facilitat.

Emocions

- ▷ Emocions negatives: Ira, Por, Preocupació, Atabalament, Inseguretat, Enfuriment, Ànsia, Irritació, Tristesa, Desatenció, Frustració, Inseguretat, Inferioritat, Agressivitat, Hostilitat, Desesperació, Vulnerabilitat
- ▷ Emocions positives: Intimitat, proximitat o solitud, depèn de si el transport públic es troba en bon estat o en mal estat, Valor

Imaginaris

- ▷ A Cali des dels anys 90, el transport públic ha anat en retrocés. Hi havia unes inversions previstes des dels últims mandats que s'han quedat a mig fer o fins i tot no han començat. Més enllà d'això, hi ha una desconexió important de diferents barris, que genera fronteres invisibles. El tren de rodalies existeix, però no és eficient. Les vies i les infraestructures són molt justes i tenen molta capacitat de millora.
- ▷ L'objectiu a Natzaret és que el transport sigui assequible o fins i tot gratuït. S'imagina un transport públic amable i connectat, que sigui confortable amb les persones i que sigui realment un espai públic.
- ▷ A Barcelona s'ha anat millorant en els últims anys, connectant barris a menys d'uns 30 minuts i tractant de fer la ciutat més accessible. Així i tot hi ha molt a millorar a les entrades i sortides de la ciutat, tant amb tren de rodalies com en els desplaçaments amb cotxe.

El Fòrum Internacional Youth Act! 2024

En general, totes les aportacions es van centrar en les emocions negatives que genera la mobilitat, entenent que és un tema necessari i que no es troba en bon estat. Es va transmetre de forma molt positiva que la ciutat fos connectada, però que també fos un lloc amable on poder caminar i divertir-se. El transport públic va marcar molt la diferència, entre les emocions positives i negatives, i generalment existien males experiències.

Si separem el debat per ciutats:

- ▶ A Cali es genera la reflexió que el transport a penes està planificat, i que no té metro a diferència de ciutats de la mateixa grandària. El clima a Cali és calorós, i l'estat del transport públic és terrible (tant amb tren com amb bus), cosa que genera problemàtiques de salut mental, per la irritabilitat i la vulnerabilitat de tenir una mala experiència quotidianament. També es debat que la gent jove sempre es considera sospitosa i que falta solidaritat entre les persones usuàries. Hi ha tristesa, i descontentament vers les persones que prenen decisions.
- ▶ A Natzaret es reflexiona entorn de com hauria de ser el transport públic, connectant persones, íntim i acurat. D'una banda, es planteja la dualitat existent entre ciutats, que cadascuna té problemes distints a diferents escales, però el sentiment és pràcticament el mateix. Si s'aconseguís un transport públic amb un bon estat, això ajudaria a fomentar la connexions entre usuàries, però tal i com està ara, es genera precisament el contrari, la solitud. D'altra banda, es comparteix que la ciutat hauria de ser amable, i també segura per caminar i passejar.
- ▶ A Barcelona es planteja que el principal problema està en les entrades i sortides de la ciutat, així com ocorre també a Cali. Sigui quin sigui el transport utilitzat (públic o privat) sempre hi ha congestió que genera problemes de convivència. Dins del transport intern, es planteja com un valor per a les persones amb discapacitat, on s'està tractant de fer esforços. Els últims anys també s'han dut a terme polítiques públiques per connectar barris, per poder anar d'una banda a l'altra de la ciutat a menys de 30 minuts.

ENTREVISTES

REFLEXIONS DES DE BARCELONA

Nota introductoria

En aquesta secció, presentem els resultats de les entrevistes en profunditat realitzades amb els i les joves a Barcelona, entre octubre i novembre de 2024, sobre les seves vivències a la ciutat, sobre els elements que dificulten que puguin gaudir del dret a la ciutat, així com les seves percepcions sobre les possibilitats de canvi, les seves estratègies per aconseguir-lo i les seves visions del futur

A l'hora de presentar els resultats de l'anàlisi de les dades, ens hem adonat que organitzant temàticament els fragments de les entrevistes es generava una línia narrativa clara que explicava prou bé les diferents temàtiques i, a més, els fragments es posaven en diàleg entre si.

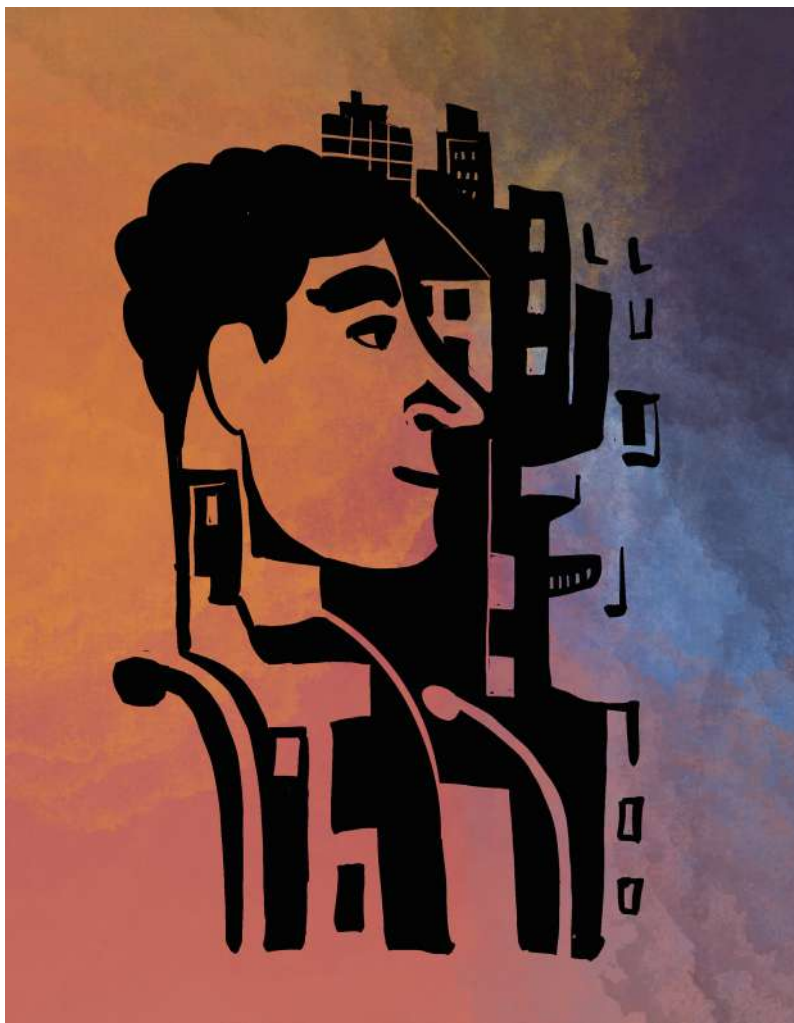
Per aquesta raó, la nostra elecció ha sigut mantenir-nos en un segon pla en la presentació de l'anàlisi, inspirant-nos del format documentalista, deixant parlar directament les joves a través de les seves narratives. Sens dubte, com en els documentals, no amaguem la nostra intervenció: en el moment previ, en la selecció de les narratives més rellevants i, posteriorment, en la seva organització temàtica i ordenació en el text de presentació.

Així, presentem l'estructura que hem escollit per guiar la lectura d'aquest material extremadament ric d'informacions de primera mà sobre la forma en què la gent jove viu i experimenta la ciutat, de com desitjara canviar-la, de quines són les barreres que s'hi troba, i com veu el seu futur.

El primer bloc està dedicat a "viure la ciutat i l'espai públic" (1), acompanyat d'un apèndix necessari dedicat als espais específics per al jovent (2), on detallen els seus desitjos i anàlisis de la situació. De seguida, el segon bloc està dedicat als principals elements de bloqueig al dret a la ciutat, d'un costat les precarietats (3), principalment en context econòmic-laboral i d'habitatge (4), i de l'altre la (in)seguretat (5), on emergeixen principalment el racisme i la qüestió de gènere. Finalment, el tercer bloc se centra en el canvi, i en particular en les lluites per generar-lo (6) i en les perspectives de futur (7).

Viure la ciutat i l'espai públic

ESPAI DE VIDA O ESPAI DE TRÀNSIT

“Per mi és important que l'espai públic, que l'espai físic, diguem-ne, sigui acollidor i no rebutgi, que no costi trobar un lloc on asseure's per descansar o per parlar amb companyes o per fer el que sigui. Que descansar, aturar-se un segon, fer coses... anar d'un lloc a l'altre no sigui una cosa que costi, que s'hagi de buscar, sinó que sigui una cosa accessible, fàcil.” [entrevista 3]

“Crec que és important que hi hagi espais com places perquè generen espais compartits per a la ciutadania on poden coincidir persones que normalment no coincidirien, zones verdes i també instal·lacions públiques. Vull dir, no ho sé, per exemple, la importància de tenir biblioteques o centres cívics marca una diferència enorme perquè al final generen comunitat. Si no, tothom va a la seva i no hi ha elements que puguin unir persones diferents i alhora generar com identitat, no?, identitat de barri.” [entrevista 1]

“Ser jove també a vegades afecta com vius l'espai públic. També les hores en què l'habites i el transites, saps? De sortir de festa, tot això... Al final també determina l'experiència que tinc jo en l'espai públic, per a bé o per a malament, saps? Em permet habitar-lo de maneres molt diferents, en hores molt diferents, però també comporta, certes hores comporten per a mi un cert risc, o una mica més de risc i d'inseguretat.” [entrevista 5]

ARQUITECTURES D'EXCLUSIÓ

“Hi ha arquitectures o espais que, volgutament, també busquen tenir aquest efecte de control, llocs on no es deixa que la gent s'assegui, llocs on no es deixa fer a la gent segons quines activitats [...] fan un paper semblant al que fa la policia.” [entrevista 3]

“M'he sentit còmoda quan vivia en llocs, no ho sé, com a molt, podria dir que... No és incomodat com a tal, sinó incomodat física. Hi ha llocs on, si hi hagués més bancs, estaria bé. Sí, que hi hagi llocs on poder seure i que no hagi de consumir més.” [entrevista 1]

“M'agrada sentir-me segura. Suposo que és bastant bàsic, però que també té a veure amb la vivència a l'espai públic. I això es relaciona amb que no sigui un espai massa fosc o que no hi hagi... Bueno, que no sigui un espai molt masculinitzat, per exemple, que a vegades també afecta.” [entrevista 5]

(FALTA DE) ESPAIS VERDS

“Crec que la presència d'espais verds és una cosa que, havent viscut en altres llocs, quan torno a Barcelona, sempre és com... m'agrada molt Barcelona, però és una cosa que trobo a faltar.” [entrevista 3]

Viure la ciutat i l'espai públic

PRIVILEGI

“Crec que fonamentalment és el ser una dona, també és el ser blanca, que alhora em porta molts privilegis. També és el ser una persona normativa, que a vegades ens n'oblidem, però passa que també t'afavoreix molt les coses. Però bé, el ser dona sí que és l'altra cara, passes molta més por en certs espais, són molt més hostils.” [entrevista 5]

“Jo sempre tinc molt present els meus privilegis com a home blanc, cisgènere, i considero que a la meua vida he tingut molta sort amb el meu passaport espanyol, he pogut viatjar a un munt de països, he pogut viure a Lisboa sense problemes. No considero que hagi patit mai racisme, però, sí que ho he vist molt de prop.” [entrevista 7]

ALTERITZACIÓ I DISCRIMINACIÓ A L'ESPAI PÚBLIC

“Crec que Catalunya és terra d'acollida, però també té una part racista important, i la discriminació... No és la mateixa la migració que va arribar als anys 60-70, la migració interna espanyola, que la d'ara.” [entrevista 7]

“Tot i que em consideri una persona polititzada que intenta no tenir certs prejudicis, inevitablement moltes vegades, quan camino o quan passo per segons quins barris, automàticament tinc aquesta percepció d'inseguretat i d'estar una mica alerta. [...] potser evitar segons quins carrers, això ho faig. I separar-me de determinades persones que arran dels meus prejudicis considero que no poden passar a prop meu.” [entrevista 8]

“Perquè òbviament vivim en una ciutat que és estructuralment racista i que estructuralment porta amb ella molts prejudicis.” [entrevista 5]

“Molts cops les coses que veiem cada dia a les ciutats, [...] les tenim normalitzades. Ve algú de fora a Barcelona i li pot xocar molt més [...] l'estàtua de Colón a Barcelona. Venen amics llatinoamericans i ens

expliquen el que és, i nosaltres ho tenim normalitzat. Algú de fora no ho veu així, suposa una violència, perquè s'està celebrant una cosa que ha tingut un impacte tan destructiu.” [entrevista 3]

“Per a mi és molt important el fet de no sentir-me cohibida. És a dir, no diguem els recursos, però sí l'accés, i no sentir-me en exclusió. A veure, jo soc immigrant, llavors m'ha costat molt aquesta part aquí, adaptar-me i sentir-me dins de l'entorn, que no em recordi tota l'estona que no pertanyo al lloc on soc.” [entrevista 2]

“Crec que un exemple molt clar és la manera en què es perfila racialment una persona. Doncs, el cas del meu pare, que té uns trets físics bastant morenos. O sigui, es veu que no és una persona blanca i crec que això afecta molt en el dia a dia, tot i que porta molts anys aquí, parla bastants idiomes, ha treballat aquí tota la seva vida, és una persona molt polititzada i participa en determinats espais, que altres persones migrades no ho fan. Llavors això afecta molt a l'hora de caminar, quan vas pel carrer, com et mira la gent. Jo crec que afecta emocionalment per molt que no s'exterioritzi, i limita en certa manera les teves ganes de voler participar en l'espai públic.” [entrevista 8]

“Jo a vegades sí que sento que... O sigui, has de demostrar que ets igual a la resta. [...] Quan estàs amb persones noves o entorns nous, moltes vegades, indirectament, de formes subtils, has de fer entendre a l'altra persona que ets una persona més i ja està.” [entrevista 1]

“En aquesta mena de barris [on la comunitat és llatina], per exemple, sé per on caminar o sé a qui parlar o a qui no. Perquè ja conec justament el comportament d'aquestes persones. Què els fa riure, què no, si podem ballar, si no, etcètera. Això és més, diguem, quan no em sento tan còmoda, per exemple, quan haig d'estar envoltada només de catalans, no em sento gaire còmoda. No perquè no m'agradin, sinó perquè sento que haig d'esforçar-me molt per encaixar.” [entrevista 2]

“És molt subtil, és molt indirecte. Perceps com et veuen, quines projeccions es fan en tu. Perquè quan vesteixes d'una forma diferent i racialment també ets diferent, al final, inevitablement i és natural, tothom projecta una sèrie d'idees preconcebudes, positives, negatives. [...] Sí, no ho sé. A vegades sento que he d'explicar més coses de les que hauria d'explicar una persona no racialitzada.” [entrevista 1]

“M'agrada molt veure la diversitat. Joves, criatures, persones adultes, gent gran convivint en un espai. I això, també la diversitat cultural. Però sí que

Viure la ciutat i l'espai públic

és cert que, com tot, estem socialitzades també en un sistema que ens fomenta una mica el racisme o l'aporofòbia, etcètera. És una cosa que jo també he hagut d'anar desconstruint a la meua vida, saps? Ara m'agrada molt més veure aquesta diversitat.” [entrevista 5]

“És que quan ets una minoria tot el que facis inevitablement afecta tota la gent que és percebuda com tu. Vull dir, si jo soc l'única persona de referència per alguna gent d'X grup, el que jo faci reflectirà en tota la resta. Vulgui o no vulgui. Cada error, o cada cosa... Com es diu el contrari de 'l'error'? Cada virtut i cada defecte reflectirà en la percepció de la resta.” [entrevista 1]

FRONTERES DE CLASSE SOCIAL

“Vaig al·lucinar d'un barri de Pedralbes, una zona súper rica, es notava que allà hi havia molts diners. Vull dir, la diferència amb el barri de Poble-sec, jo pensava..., és que és un altre lloc, vull dir, no em crec que això sigui Barcelona, no?” [entrevista 4]

“Jo considero que, malauradament, Barcelona és una ciutat molt desigual. Ja es parla que [la gent de] la Ciutat Meridiana té una esperança de vida de deu anys inferior a la de Sarrià-Sant Gervasi. [...] Potser el que més incomoditat em genera és la desigualtat social. Bé, més que incomoditat, [em genera] frustració, indignació i ràbia. Pots veure com el sensellarisme cada vegada és més gran, afecta persones joves.” [entrevista 7]

“Evidentment és lògic que això [diferències entre barris respecte als espais públics, el soroll, la neteja, la contaminació] afecti el nivell de vida de les persones. Llavors, penso que també això al final és tasca de l'administració de mirar de fer discriminació positiva, perquè aquí crec que no hi ha equitat a nivell d'estructura urbanística dins de la ciutat.” [entrevista 4]

“Hi ha totes les contradiccions, no? Tens l'hotel de cinc estrelles, que està netíssim, saps?, però super-privat pels usuaris. I al costat hi ha un parc per a criatures, que està desastrós i ple de llunes de cervesa.” [entrevista 5]

“Dins de la meua experiència d'haver anat a barris com Sarrià també he vist que, vull dir, la diferència, o sigui, allà són zones molt tranquil·les. Vull dir, sí que la gent fa servir el cotxe, però jo recordo que em sentia totalment segura que hi havia cotxes, però no aquell soroll que jo sento aquí a l'Eixample, [...] és, vulguis o no, com es diu, la diferència de classes, és evident que està molt present, no? Jo crec que s'han destinat més recursos econòmics a millorar l'urbanisme d'aquestes zones més altes que no pas d'aquí. Vull dir, jo m'hi fixo també a nivell de neteja. Per exemple, el Raval i Pedralbes, vull dir, és que no té res a veure.” [entrevista 4]

MOBILITAT — SOROLL — NETEJA

“Jo quan camino per la ciutat sempre intento evitar les zones més carregades de cotxes. [...] quan no em toca altra alternativa que anar pel carrer, on veig cotxes i cotxes i cotxes, ho afronto i vaig passant per allà. Però la sensació que jo tinc és d'incomoditat, també de molt soroll. A mi em molesta molt el soroll i penso que la ciutat és pur soroll. Llavors això també fins i tot em fa tenir tan poques ganes de pensar en una vida aquí dins de la ciutat i [em fa] pensar que vull marxar-ne, perquè no m'agrada. [...] al final, crec que la ciutat està enfocada bàsicament en cotxes.” [entrevista 4]

“A Barcelona, la cosa que més penso que canviaria és, per exemple, com es cuida la ciutat a nivell de soroll, contaminació, de circulació. Això, quan vaig a la ciutat, em fa sentir molt incòmoda perquè són molts estímuls alhora.” [entrevista 6]

“Jo crec que si no hi hagués tant soroll a la ciutat no tindria aquesta sensació de 'ostres, vull anar amb cotxe per evitar el soroll.'” [entrevista 4]

“Quan entro al centre, el fet de no poder moure'm, no tenir espai, que no se't respectin els ritmes o els espais, és una cosa que, en utilitzar l'espai públic, me n'adono.” [entrevista 7]

“Les feines estan aquí. Si te'n vas fora [et veus amb l'obligació de] tenir cotxe. Si tens cotxe i tens consciència ambiental, doncs la culpabilitat que sents, també... Els llocs on arriba el transport públic solen ser més cars.” [entrevista 1]

Espais per al jovent

“Llavors crec que sí que hi ha falta d’un espai on la gent jove pugui reunir-se. El jovent fa vida al carrer perquè falta espai on poder crear aquesta xarxa però de forma acompanyada.” [entrevista 4]

“Quan estic amb les meves amigues només penso ‘Ai, per què no anem a un bar, ens prenem una cervesa, juguem a cartes i ens quedem aquí tota la tarda?!’ Penso que ara mateix no es pot complir això, perquè la ciutat està sobre-poblada. Poder tenir una cosa tan simple com un espai on poder passar temps amb les teves amigues o amics i que no sigui la casa, no? [...] Llavors, penses, on puc tenir un espai tranquil on es pugui donar això?” [entrevista 6]

“Jo moltes vegades tinc la sensació, a Barcelona, que passen tantes coses, en tots els sentits. O sigui, tu a Barcelona, si t’agrada el heavy metal, t’agrada la música clàssica, hi pots anar ara, no?. Hi ha moltes coses simultànies i de vegades és com, em desborda, no?” [entrevista 7]

“Crec que a Barcelona, específicament, hi ha molta oferta, diguéssim. I sí que hi ha moltes coses gratuïtes, també.” [entrevista 1]

“El que trobo molt a faltar és l’accessibilitat a la cultura o a l’oci, tot i que ara sí que és molt més accessible que en altres moments. Existeixen molts espais d’oci, però sí que és veritat que gairebé tots estan privatitzats en certa mesura. [...] És un tipus d’oci [la cultura] que a mi m’encantaria fer de manera molt més regular, però que no em puc permetre, tot i que hi ha iniciatives que ho fan més accessible... Si volem fer una cerveseta o qualsevol cosa, no ho pots fer al parc, saps? Perquè et multen, perquè és il·legal, saps?” [entrevista 5]

“Jo crec que, és a dir, a nivell d’oci Barcelona està coberta amb totes les forces. Per a mi això repercuteix negativament perquè ens hem convertit en una societat materialista i capitalista. Necessitem constantment satisfer tot el que ens passa, ja sigui a casa, en el treball, amb la família o amb les amistats, no? Anant a consumir tant sigui per menjar, com per comprar-nos sabates, comprar-nos bosses... És a dir, han construït persones ara mateix automatitzades a respondre al seu dolor amb consumir.” [entrevista 6]

Espais per al jovent

“Els espais que són destinats a la joventut no necessàriament tenen per què ser espais on es consumeixi alcohol, crec que és una problemàtica bastant important, no? És a dir, normalment, quan pensem en l'espai públic, oci i joventut, no sé si normalment però moltes vegades, ho relacionem directament amb el consum d'alcohol. [...] També l'espai que es dedica a l'exercici o al fet de dur a terme qualsevol tipus d'esport, no?, i no haver de pagar per dur a terme esport en centres privats.” [entrevista 8]

“Els espais culturals són més o menys accessibles però també has de tenir la informació i a vegades això també es mou només en certs cercles, no arribes a segons qui. Llavors no sé si realment és accessible al final.” [entrevista 3]

“Una cosa que, per exemple, també m'agrada molt de Barcelona i que m'agradaria que es potenciés molt són els casals, els centres cívics. Crec que és una cosa que està molt bé però que s'hauria de fer més accessible per a tothom.” [entrevista 5]

“Hi ha marge de millora i encara es pot fer un esforç per representar les diferents cultures de la ciutat de Barcelona. Crec que s'ha de fer també molta tasca de difusió de la cultura gratuïta que hi ha a Barcelona, perquè existeix, però moltes vegades la gent no ho coneix. Moltes persones no han trepitjat un centre cívic o un casal o un ateneu cooperatiu. Llavors, crec que en aquest sentit s'ha de fer molta tasca de difusió i augmentar-ne el pressupost.” [entrevista 7]

“A veure, tipus d'oci [...] si surto, per exemple, [vaig als] parcs públics. De bars, discoteques, coses així, no en tinc gaire experiència perquè no soc gaire de sortir, pel fet que sento que no encaixo, que no va amb mi. Afortunadament tinc això del grup de ball. Com et dic, estar amb el grup és com un relax.” [entrevista 2]

“[...] Que puguis estar asseguda en una terrassa bevent i no puguis estar asseguda en un banc al costat bevent alguna cosa. [...] És que no té per què ser un botellón, potser tens un grup d'amics gran i no cabeu en una terrassa i us voleu asseure en un altre lloc simplement pel que sigui, estar bevent una cervesa, i no es pot.” [entrevista 3]

“Crec que al final l'oci que hi ha ara mateix a Barcelona és l'oci per cobrir les necessitats que s'han construït socialment. Llavors, penso que al final tot es mou per diners, llavors tot l'oci ha de ser monetari.” [entrevista 6]

ESPAIS SEGREGATS / vs. HETEROGENIS

“Sí, [m'agradaria que hi hagués un altre tipus d'espai on sentir-me còmoda] però no vull que sigui etiquetatge, tipus, això és per... Per exemple, aquest bar és de [col·lectiu] llatí, o aquest espai només és per a gent que no parla català, entens? No ho vull, perquè justament ara, estudiant el tema d'integració, és que no hi ha per què fer això. És, com..., l'espai és de totes. Llavors no vull una etiqueta, sinó més de, 'mira, està adaptat perquè tothom aquí en gaudeixi.'” [entrevista 2]

ESPAIS HETEROGENIS AUTOGESTIONATS

“Una cosa que m'agrada molt de Barcelona són les festes de barri, les festes populars, el fet que es permeti crear aquest espai d'oci popular al carrer. Això sí que és una cosa que trobo molt positiva.” [entrevista 5]

Precarietats

PRECARIETAT LABORAL / INDEPENDITZAR-SE

“Jo considero que com a persona sola, si ara visqués sola..., vull dir, no em podria independitzar, perquè és una feina de quatre hores a la setmana. Amb això és inviable ja d'entrada. Vull dir, en aquest estat sí que estaria en situació de precarietat com a jove.” [entrevista 4]

“A la meva edat, amb els salaris que hi ha actualment, és impossible plantejar-te una emancipació en les condicions precàries. Llavors, això, clar, ho condiciona tot. També condiciona, per exemple, si et plantes la idea d'emancipar-te, al final viuràs en barris de perifèries. I els barris de les perifèries, a nivell de transport i a nivell d'instal·lacions, no són el mateix.” [entrevista 1]

“Ser jove, per començar, ho barreges amb ser dona... Jo ho noto a la feina, per exemple, amb el paternalisme, saps?, o amb aquesta barreja que et posa en una posició en què se't dona una mica de menys, no? A vegades se t'infantilitza.” [entrevista 5]

“Vull dir, al final, joves i gent gran són dos col·lectius bastant oblidats dins els altres col·lectius en situacions de vulnerabilitat, però de joves i gent gran, jo crec que se n'obliden.” [entrevista 4]

“El tema econòmic és un tema que tinc molt present, sempre, a l'hora de decidir què fer amb la meua vida.” [entrevista 3]

“Les persones joves vivim un maltractament a l'hora de buscar feina per part de la gent adulta, perquè les entrevistes te les fa gent adulta, o sense que et facin entrevistes en processos de selecció..., crec que repercuteix directament en la visió que tenim sobre les nostres aspiracions, sobre la vida, sobre les ganes de generar canvis en la societat.” [entrevista 8]

“La meua xarxa també és àmplia, no? També tinc recursos que permeten connectar-me. En aquest sentit, crec que estic en posició de privilegi. Però sense tenir en compte aquesta xarxa ni els meus pares, si jo estigués sola, sí que estaria totalment en situació de precarietat laboral i econòmica, perquè a nivell de feina, això que t'he explicat, no? No tinc prou ingressos per poder mantenir-me.” [entrevista 4]

Precarietats

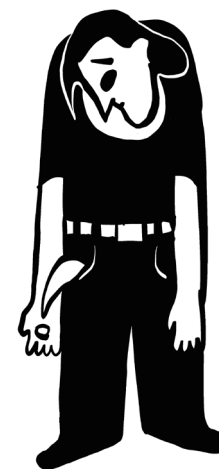
“Realment m’agrada molt Barcelona, [...] i viure-hi, però, a nivell de poder plantejar independitzar-me, sí que és una limitació. No crec que sigui una opció viable, llavors. Aquesta cosa generacional de marxar a altres països més al nord, etcètera, com, sí que per mi hi ha hagut una cosa sempre de voluntat, però també hi ha un punt de necessitat.” [entrevista 3]

“Jo sí que m’ho he plantejat moltes vegades també a nivell d’experiències, ja no tant de voler marxar de Barcelona sinó de voler experimentar o construir coses fora. En aquest sentit hi ha moltes limitacions. La primera és l’econòmica, que jo no tinc els recursos ara per marxar de manera autònoma i independent, a no ser que aconseguir una feina o em donin una beca.” [entrevista 5]

“Si jo ara volgués independitzar-me no podria, bàsicament perquè estic en situació de precarietat econòmica, tenint en compte que no vull que em mantinguin els meus pares.” [entrevista 4]

“Crec que la precarietat no m’afecta tant com a altres persones, perquè jo tinc el privilegi de poder viure a casa dels meus pares i de tenir una feina i alhora poder estalviar, però bàsicament quan penso en la precarietat penso en això.” [entrevista 8]

“Jo, sent immigrant, he hagut de fer un gir sencer per arribar i dir ‘Mira, tinc papers,’ llavors, en aquest sentit, és que he lluitat moltíssim. Llavors, sento que les persones d’aquí, bueno, les joves de la meva edat, [accedeixen a] oportunitats més fàcilment que jo. És a dir, jo haig d’aconseguir-les, però barallant-me moltíssim per poder tenir-les, mentre que les altres, com que van, només han d’anar, i ja està.” [entrevista 2]

Habitatge

“Bàsicament, s'està perdent el dret a viure en aquesta ciutat, en el fons, perquè molta gent que ha nascut i crescut aquí al final està anant-se'n als pobles o a altres ciutats perquè no es poden permetre viure aquí.” [entrevista 1]

“L'habitatge, ja ho sabem, és una problemàtica cada vegada més greu, viure a Barcelona s'està convertint en missió impossible. Llavors, marca la diferència si tens un pis en propietat o no, o potser acabaràs heretant una propietat.” [entrevista 7]

“Sí que he viscut, els últims anys, totes les amistats que eren properes, que era molt fàcil fer plans i planificar a curt termini, ja han marxat de la ciutat. [...] El sentiment de pertinença s'acaba perdent; i quan no hi ha sentiment de pertinença, hi ha una sèrie de coses que es tornen molt més febles. [...] és un tema d'habitatge, principalment. No en tots els casos, òbviament, però inclús en els casos on hi havia un desig de canvi, el desig de canvi passava per haver descartat ja d'entrada que tenien potser l'opció de viure a Barcelona.” [entrevista 1]

“Lloguer aquí a Barcelona ni pensar-ho. [...] Si no tens amistats o gent coneguda que té una casa i que et pot rebaixar el preu, oblida-te'n.” [entrevista 4]

“El que està fent molta gent de la meva edat és compartir pis, per exemple. Per tant, on troben espais seus [...] acaba sent fora de casa. Però si alhora aquest espai de fora de casa s'està turisticant, al final s'estan reduint cada cop més els espais públics.” [entrevista 1]

“També una incapacitat per estalviar. I al mateix temps, també, a nivell d'habitatge, aquesta incertesa de dir que ara estic molt bé, molt feliç vivint en aquesta casa, però a nivell de projecte de futur... Bueno, per mi és una utopia. El fet de contemplar comprar-me una casa és una utopia.” [entrevista 7]

Habitatge

“L’habitatge, la falta de recursos econòmics per marxar de casa, en el sentit que cada cop més, implica gastar més diners per l’habitatge..., [et fa] dependent. Sí, sí. I tot això es converteix en una falta d’accés a certes experiències.” [entrevista 1]

“Estic familiaritzat amb la precarietat econòmica, [...] jo segueixo vivint a casa dels meus pares, perquè el lloguer a Barcelona és impossible. Crec que no només per la gent jove, sinó per tothom. Jo tinc el privilegi de poder tenir una feina ara. El fet de tenir una feina no m’implica pensar en independitzar-me immediatament, sinó en estalviar i enfocar-ho en la quantitat d’eines que puc estalviar per un futur.” [entrevista 8]

“Si hi ha la sensació de que la ciutat s’està convertint en una mena de parc d’atraccions, que és difícil accedir a l’habitatge bàsicament i quedar-te aquí i, a més d’aquestes barreres, [si] s’està perdent la comunitat i la ciutat en el sentit de la ciutadania que viu aquí, que sent la ciutat com a seva i que vol millorar-la i construir-la... Si no hi ha això, llavors quin sentit té, no?” [entrevista 1]

HABITATGE I MIGRACIÓ/ALTERITZACIÓ

“Sempre vull que el meu nínxol sigui aquí, que sigui el meu lloc per tornar. Però és molt difícil pel tema d’habitatge. El tema, jo crec que per a totes les persones en general, és que els lloguers són molt elevats, no s’ho poden permetre. Sí, sento que la ciutat..., és a dir, sempre vols estar aquí, però és molt difícil, d’alguna manera et tanquen les portes, sobretot per a mi.” [entrevista 2]

Habitatge

“El que està passant és que la gent, sobretot les persones que venen els últims anys, no troben..., tenen una barrera per accedir a aquesta ciutat, bàsicament. Perquè venen a treballar però no troben un pis per llogar. I, sobretot, les que tenen un nom diferent... És que si directament els diuen quan truquen, ‘no, no, això ja està ocupat’ i en el fons no ho està... Per tant, tenen la barrera del preu, la barrera del nom, i, al final, la majoria de famílies viuen fora de Barcelona.” [entrevista 1]

“En matèria d’habitatge sí que em sento una miqueta més discriminada, perquè m’ha passat que..., diguem que vull anar a aconseguir una habitació, i la persona propietària és com, ‘però tu d’on ets?’ És com, ‘no, ho sento, però no.’ Tampoc no m’ho diuen directament, ‘no perquè tu ets llatina’, però sí que posen però’s. ‘No, no puc perquè ja tinc una altra persona interessada’, etcètera. Així ha passat bastant, i no només a mi, sinó als meus amics colombians també.” [entrevista 2]

TURISTIFICACIÓ — GENTRIFICACIÓ

“Originalment sempre havia pensat que jo voldria viure aquí sempre. Els últims mesos és el primer cop a la vida que m’ho estic plantejant, si això és viable o no. Un, per possibilitats, però l’altre també que realment la turistificació s’està notant tant que al final, si no hi ha barris, si no hi ha sensació de barris, si als edificis cada cop hi ha més gent, si és passatgera, que està uns dies i no hi ha vincles, llavors clar, quin tipus de ciutat queda al darrere, no? [entrevista 1]

“El centre està massificadíssim, molt gentrificat... Per tant, això sí que potencia aquest voler marxar. Jo encara no he arribat a aquesta crisi, però estic segura que [hi arribaré] quan tingui 30 anys i segueixi sent mileurista...” [entrevista 5]

“Cada cop hi ha més zones per als negocis, no són per a la gent que hi viu, són per als turistes. Per tant, això al final condiciona barris sencers, no? Perquè, no ho sé, si abans tenies un supermercat, una bugaderia, etcètera, coses que pots necessitar pel teu dia a dia a prop de casa, ara hi ha gent que se n’ha d’anar al barri al costat. I això, la falta d’habitatge públic també, òbviament, és un problema, no? Però tot això, a mi em dona la sensació que avui dia la gran majoria dels problemes que hi ha parteixen de la situació de l’habitatge.” [entrevista 1]

“Llavors, jo quan hi passejo, no?, doncs em venen molts records, molts bons moments, però em fa pena també. Em fa pena perquè el barri de la Sagrada Família i moltes parts de Barcelona han perdut gran part de la seva essència. Tot és molt homogeni, vas al Burger King, McDonald’s, i [passa] el mateix al centre de París, de Londres, de Berlín. Llavors, crec que [Barcelona] encara conserva la seva essència, però esgota, esgota aquest ritme de turistes, aquest encariment general de la ciutat. Però crec que és important resistir, perquè si ja llancem la tovalloleta, els grans poders ja s’apoderaran del tot de Barcelona.” [entrevista 7]

“O sigui, tard o d’hora arribarà un moment que serà insostenible que això segueixi, la direcció que està agafant i, òbviament, quina gràcia té una ciutat si no té habitants, no?” [entrevista 1]

(In)seguretats

(IN)SEGURETAT I GÈNERE

“Jo tinc espais i barris on em sento molt còmoda, que també té molt a veure amb el meu coneixement del barri. Crec que jo si no conec un espai i és fosc, és de nit o és al vespre, em sento molt més insegura que si és de dia o si estic en un espai que conec.” [entrevista 5]

“En general em sento còmoda als llocs on hi ha gent. I em sento incòmoda als llocs on falten persones. O sigui, hi ha barris on he viscut, o hi ha barris que se suposa que són perillosos però en els quals no em suposa un gran problema a mi estar per allà a la nit. Perquè sento que hi ha gent, hi pot haver gent tant amb males intencions, com amb bones intencions. El fet que hi hagi una comunitat i més persones, doncs a mi em fa sentir més còmoda. [...] Realment sí que jo noto que la meva experiència canvia molt segons això. Hi ha barris que en teoria són més segurs, però que tornar-hi a la nit sola, quan no hi ha ningú al carrer, doncs fa com una mica més d'ensurt. [...] no m'agrada canviar molt els meus hàbits, per la por o per la incomoditat. Aleshores, no m'agrada sentir que aquest tipus de coses, com a dona limiten la meua vida.” [entrevista 3]

“Vagi pel barri que vagi no em sento còmoda al 100% en cap moment. [...] sense sentir que constantment hi ha mirades o gent empenyent-te. [...] Just avui m'ha passat, per exemple, que anava caminant per un carrer i he pensat, ‘passaré per aquest carrer i hi ha un grup d'homes que em diran una cosa.’ I ha sigut així. Jo he passat per aquest carrer i m'han dit comentaris.” [entrevista 6]

“Sí que sobretot de nit o quan estic sola o en moments... o sigui, moments que em produeixen més inseguretat. Va relacionat amb això, els carrerons molt petits. Per exemple al Born, al Raval, al Gòtic de nit, jo no passo pels carrerons molt petits. Jo no hi passo o els evito molt, saps? Ja conec les rutes que vull agafar. Sobretot per mi, la inseguretat o aquesta por a l'espai públic ve molt lligada amb la nit o el vespre, i amb espais tancats o més petitons, que no em conec. I com ho gestiono? A mi el que em va molt bé és portar uns auriculars amb música no gaire forta però que em donen molt l'estètica de que no se m'aproximin o que no et sento si em dius alguna cosa, etcètera, fer veure que no. Després, no ho sé, caminar amb comoditat i amb confiança, que també és una cosa de triar els carrers. Jo ja m'ho veig, per quins carrers em sento més còmoda, ja tinc la meua ruta, tinc els meus carrers.” [entrevista 5]

(In)seguretats

“No és el mateix ser un home que ser una dona. Clar, perquè a la nit, quan camino per aquí o per Barcelona, jo em sento molt més feble que si veig un home caminant, no? Sempre penso, m’entren alertes constants de pensar que vindrà algú i em farà alguna cosa. Jo crec que al final això influeix moltíssim.” [entrevista 6]

“A vegades enviar ubicació a una amiga, a la meva mare o a qui sigui, també em dona un sentiment de seguretat. En el sentit de la incomoditat de l’espai públic, les meves estratègies són anar amb compte sempre, anar una mica alerta sempre, però tampoc sense patir gaire, saps? Perquè no m’agrada produir-me a mi mateixa aquesta por. Però bueno, prendre mesures per què? Per evitar-ho una mica.” [entrevista 5]

(IN)SEGURETAT I RACISME

“Algú que ha emigrat en una situació irregular [...], hi pot haver una sospita per part de la policia. La forma en què et mous per l’espai i el tipus de coses que et permetes fer o no, és bastant diferent.” [entrevista 3]

“Ahir per exemple [...] hi havia una senyora, no sé si estava borratxa, no crec. Però sí que hi havia una persona immigrant que era al carrer justament, i arriba [la senyora] i crida, literalment li crida: ‘tu no ets d’aquí, ves-te’n al teu puto país, que aquí no tens dret a fer res, i deixa de molestar-nos’. Però l’hi cridava així, com, duríssim, i em feia por, perquè era molt violent. [...] Clar, òbviament sabia que no tenia res a veure amb mi, però aquesta persona es va sentir molt vulnerable, i jo era com, què faig, m’hi fico, no m’hi fico, m’atacaran més, no ho faig... Llavors és com, prefereixo [...] no dir res. Aquesta persona també es va salvar, [...] però diguem que per fer accions així, em fa por, és més que fa por...” [entrevista 2]

“Crec que molt clarament ser una persona blanca marca moltíssim la meva experiència a l’espai públic, és el que marca més la meva experiència.

Compartint experiències o xerrant amb col·legues que no són blanques sobre diverses coses que els passen en el seu dia a dia, com precaucions que prenen, etc... Crec que la cosa que més determina el meu pas per l’espai públic és ser una persona blanca.” [entrevista 3]

“Mai m’ho han dit així tan directament. No sé si és perquè també es tracta de no opinar, és a dir, no destacar perquè em saltin directament, per aquest fet de la por.” [entrevista 2]

“Hi ha molta gent que em percep racialment d’una manera, pel meu nom, no? Però alhora, el fet de ser una persona que va néixer aquí, que parla català i castellà, que físicament no té un to de pell que sigui molt fosc... Doncs també ha contribuït a aquesta ambigüitat. No ho sé, és difícil. És que depèn del context i depèn del moment, em sento més segur i sento que la gent no té determinats prejudicis, no em fa segons quins comentaris, però al llarg de la meva vida també he viscut algunes situacions que, tot i que siguin molt puntuals en el meu cas, van marcant.” [entrevista 8]

“Crec que sí que ser una dona també marca la meva presència a l’espai públic. Això, crec que menys, d’una forma diferent, però segurament menys, que la raça.” [entrevista 3]

“És més perquè també quan sents comentaris al carrer, et fas la invisible i escoltes què diuen sobre..., no només..., és a dir, no sobre mi exactament, però sí que diguem sobre la gent del Pakistan, del Marroc [...] penso ‘quina diferència hi ha entre aquestes persones i jo?’ Cap. Llavors el que diuen sobre aquella gent també ho diuen sobre mi. Només que no m’ho diuen directament perquè soc aquí present, però això també ho pensen. I alhora dona impotència perquè és com, no s’adonen de que nosaltres també estem aportant a aquest país de manera impressionant.” [entrevista 2]

Lluites per al canvi

“És una ciutat amb un caràcter social i polític molt únic, que molts cops ho donem per descomptat, i després una va a altres llocs i la percepció política és diferent, no hi ha tanta força organitzativa.” [entrevista 3]

“Crec que hi ha molt d’analfabetisme polític. No s’ensenya la política al sistema educatiu i això al final acaba tenint una traducció directa. Llavors, aquesta desconexió tan gran del jovent amb el món polític genera desafecció, i també la pròpia precarietat i el ritme vertiginós del dia a dia...” [entrevista 7]

“Visc molt en una bombolla, o he construït una bombolla en la que, tot i que sigui a l’espai públic, hi ha aquest cercle de seguretat per parlar de totes aquestes coses [qüestions polítiques]. [...] Però això també es deu a moltes coses, de les quals soc conscient; que soc catalana, que parlo català, que soc blanca, etcètera; i que habito espais en els que hi ha un context social, en el que moltes de les idees es comparteixen, i les que no es comparteixen es parlen o es poden debatre des d’una interacció no violenta.” [entrevista 5]

“Les manifestacions per l’habitatge en algun moment explotaran perquè [hi ha] tota una generació que no té accés a això. Les bombolles i l’ebullició estan en un punt que tard o d’hora han d’explotar. Bé, també penso que fa deu anys aquesta situació ja hauria generat unes quantes manifestacions massives. Hi ha hagut un canvi generacional molt gran en aquest sentit.” [entrevista 1]

“Encara que tinguem ideologies polítiques distintes, jo crec que a nivell social la meua generació té un ventall molt més ampli de valors, creences, pensaments, respecte... Empatitzem més, i això no genera tant de conflicte.” [entrevista 6]

“Potser diria que la meua relació amb la militància no ha sigut gaire estable. M’he decebut. Després he estat en un altre [espai], també m’he decebut. I potser ara ja fa un temps que no milito o no participo directament en cap espai.” [entrevista 8]

“A mi m’agrada més fer la lluita des de l’[escala] petit[a], perquè a mi des de la gran, penso que és, la sensació que jo tinc és que, això, des de fora, bueno, s’està manifestant, doncs deixem-ho i ja està. També jo crec que he perdut una mica l’esperança en aquest sentit, en aquest format de massificació i tot. Jo crec que al final també era molt frustrant [...] al final, vaig dir, per no sentir-me frustrada, crec que jo puc aportar granet a granet, i amb això ja estic satisfeta. O sigui, evidentment cal molta més feina.” [entrevista 4]

Lluites per al canvi

“No m’importa expressar-me públicament pel que fa a les meves idees polítiques, però crec que en el meu cas també té a veure amb, parlant dels privilegis una altra vegada... Perquè jo he tingut accés a estudis universitaris, i això en certa manera proporciona una solidesa intel·lectual, no sé com dir-ho, et dona una certa seguretat.” [entrevista 8]

“És veritat que en certes qüestions has d’argumentar la teva posició [per haver migrat la teva família]. Això no té a veure directament amb si ets a l’espai públic o no, és una cosa contextual.” [entrevista 1]

“Jo sempre he sigut molt clar, mai m’he amagat, defenso la meua ideologia d’esquerres, he anat a manifestacions i m’he pogut expressar, per exemple, pro-Palestina. Llavors, sí que evidentment hi ha la llei Mordassa i poden arribar a multar-te, fins i tot [hi ha] penes de presó molt greus. A mi no m’ha passat. Sí que alguna vegada he acompanyat algun amic meu, que és molt actiu als sindicats de l’habitatge, i m’ha explicat això, que realment anar a un desnonament el pot arruïnar la vida, i és molt trist, no? El dret a la manifestació... Llavors, jo em sento còmode i ho explico per internet, a nivell virtual a les meves xarxes socials, i també al carrer; la meua ideologia, no l’amago.” [entrevista 7]

AUTO-REPRESSIÓ/INTERIORITZACIÓ

“Un dia portava una samarreta que posava antifeixista o això. Vaig passar per davant d’una terrassa i un home tampoc gaire gran, potser tenia al voltant entre 30 i 40 anys, va començar a cridar-me, i a dir-me que què feia amb aquella samarreta. Bueno, no ho sé, per mi va ser una situació molt violenta, em va estranyar perquè jo era menor d’edat. Això certament m’ha afectat al llarg del temps, per molt que no li hagi donat gaire importància. Però sí que és veritat que moltes vegades pensava, millor no mostrar segons quin tipus de simbologia, perquè pot tenir les seves conseqüències. Em va passar també amb una altra samarreta. Hi havia una

botiga a Barcelona, que es deia ACAB, de ‘All Cops Are Bastards’ [‘Tots els policies són uns malparits’]. Volien jugar amb aquestes sigles i venien roba jugant amb aquestes sigles. Llavors em vaig comprar una samarreta en aquesta botiga i literalment no me la vaig posar mai perquè després van començar a posar multes a la gent que portava aquest tipus d’emblemes. I això també m’ha afectat.” [entrevista 8]

LLUITES POLÍTIQUES I DIVERSITAT

“Als espais de militància que he estat fins ara, és que totes som europees, totes som catalanes, totes som blanques, o majoritàriament ho som. Per exemple, i ho veig prou en els casals, que hi ha una autoorganització amb uns interessos específics i que són molt accessibles per nosaltres, però potser la família racialitzada encara no ha trobat aquest espai. [...] A l’Antiga Massana, al Raval, ho fan molt bé, per exemple, i m’agrada molt, hi ha perfils molt diferents i és [un espai] pel sindicat d’habitatge i pel context que tenen.” [entrevista 5]

“Ser ciutadana de la Unió Europea també facilita poder implicar-te políticament... O sigui, òbviament hi pot haver represàlies, hi pot haver un impacte, però no és el mateix que algú que pot acabar sent deportat. Llavors, al final tens gent que sí que s’hi juguen molt més si volen exposar-se políticament.” [entrevista 3]

“Sento que haig de cohibir-me en una certa manera perquè no puc expressar-me com jo ho faig normalment, perquè no m’entendran. No només, diguem-ne, en termes del meu argot, del meu vocabulari, sinó també del que jo vull expressar. Llavors, és com per exemple, no ho sé, en aquesta mena d’entorns jo soc com, sent, més aviat callo, escolto què estan fent o observo què estan fent. I després a base d’això ja sé com comportar-me i del coneixement que ja tinc, el faig funcionar. Però no és que em senti lliure aquí i digui el que jo penso, perquè sé que no m’entendran.” [entrevista 2]

“Quan tu ets diferent o en el cas de les que som segones generacions o tenim una identitat multicultural, [...] hi ha moltes coses que has d’explicar molt més perquè s’entengui l’argument o la posició que estàs mantenint. Sí que potser has de justificar molt més. En alguns casos, perquè hi ha una... Com ho diria? No perquè individualment ningú t’ho demani, però com una mena de pressió invisible d’haver d’explicar-te.” [entrevista 1]

“Sempre acostumo a callar, no ho negaré, sempre ho faig. És com que no em sento còmoda fent-ho, i menys davant d’una persona que és d’aquí,

Lluites per al canvi

perquè sento que no tinc, i també em demostren que no tinc, el dret d'opinar, quan no he nascut ni he crescut aquí. Llavors d'una certa manera no tinc la raó de per què opinar en la política o en temes que a 'ells', sí, entre cometes, els ha afectat durant tota la seva vida." [entrevista 2]

"No és el mateix ser una persona catalana, local, d'aquí, que si ho fa una persona migrant, en situació irregular, doncs, està molt més reprimida. Llavors, per això crec que és important que nosaltres, no?, puguem posar el cos i no posem en risc a les companyes." [entrevista 7]

REPRESSIÓ DE LA PROTESTA

"Clarament, en certes manifestacions polítiques hi ha un interès per part del poder de mostrar-les com a violentes i de donar una imatge molt específica per beneficiar figures polítiques que en aquell moment estiguin al poder." [entrevista 1]

"Sí que és veritat que crec que a l'administració pública ja existeix una posició bastant repressora i això al final crec que també esgota les persones que ens manifestem, fins al punt d'arribar a ser, el punt de frustració, i ja no podria participar. Llavors, o resisteixes i més o menys ja tires la tovallola, o potser vas a la petita escala." [entrevista 4]

"Al final nosaltres generem manifestacions amb l'objectiu de poder expressar el que pensem, no? En massa i en comunitat. [...] Però totes les repressions que es donen, [...] jo ho visc com una cosa molt negativa i que em fa reprimir-me molt." [entrevista 6]

"Jo abans anava a manifestacions i ara fa, no ho sé, la tira [d'anys] que no en tinc ganes. Primer, d'una banda pel fet que la ciutat ja no em convida a expressar-me, ja això d'entrada. Bueno, d'entrada perquè ja en una manifestació [...] hi ha bastanta presència policial que dius, aviam, tampoc estem fent res malament, no?, perquè hi hagi vint furgons. I després, venen

els agents de neteja just després de la manifestació, no? És com esborrar la presència de les persones que s'han manifestat, no? És que això no s'esborra." [entrevista 4]

"Jo, per exemple, vaig estar al desnonament de l'Espacio del Inmigrante al Raval, que ara és al diari Ara, i veies això, que els Mossos d'Esquadra no actuaven igual, no?, si ets una persona catalana, o si ets una persona racialitzada. Llavors, en alguns desnonaments que he anat, veies que també, amb una chuleria, amb una brutalitat, que era una cosa insultant. Llavors, crec que hi ha una intenció clara de silenciar els col·lectius, de silenciar els moviments associatius, el món de l'activisme, la ciutat civil, i ho estem veient amb aquest govern de Collboni. [...] Hi ha més repressió, sí, és el govern socialista, però en general tens aquesta sensació de privatització de l'espai públic en relació al món de l'activisme o de la protesta. És com, no [els] agrada, no?, llavors s'intenta silenciar, menysprear, sí, i a vegades també, doncs, respondre amb brutalitat directament." [entrevista 7]

"Tinc col·legues que han patit més repressió, conec gent que ha estat en processos judicials, gent que ha sigut violentament reprimida en espais públics. [...] crec que l'objectiu principal de la repressió és la por, és la cultura de la por, de la immobilització, del silenci." [entrevista 5]

"El pensar que quan nosaltres manifestem alguna cosa, ens volen aturar i això es fa d'una manera violenta, també em genera rebuig i por alhora. [...] Per què jo no puc expressar-me i per què la resposta és la violència? Jo crec que al final això és el que a moltes persones els impedeix d'anar a aquestes manifestacions." [entrevista 6]

"Es fa des d'aquesta intencionalitat: de fer por, de fer callar, de desmobilitzar l'organització, desmobilitzar la col·lectivitat, de separar, de fer petit. Jo estava en una organització on se'ns va infiltrar un policia nacional, saps? És una organització legal, un sindicat d'estudiants. Al final viure aquesta experiència..., a mi no gaire, però jo penso en els meus amics i et trenca qualsevol vincle personal que puguis construir en el futur. Pot ser bastant traumatitzant també, ja no només a nivell de repressió directa." [entrevista 5]

Perspectives de futur

“A l'hora de les perspectives de futur, jo veig els meus amics o a mi mateixa, és una cosa que em produeix molta ansietat, que em produeix molt qüestionament i autoqüestionament no sempre positiu.” [entrevista 5]

“Barcelona és una ciutat molt gentrificada on les joves ens veiem amb feines súper precàries, amb molt poca estabilitat i possibilitats de creixement. També amb aquesta perspectiva de que no arribarem mai a construir tot allò que volem, que no viurem millor que els nostres pares o que aconseguir el que volem es farà molt costa amunt.” [entrevista 3]

“Sí, sí que crec que les ciutats són espais on encara hi ha marge. O sigui, el canvi és inherent a la societat. Crec que a qualsevol lloc hi haurà canvis. Si parlem de canvis que siguin beneficiosos per la joventut, de diferents maneres... En el cas de Barcelona encara hi ha molt teixit associatiu a través del qual les persones joves poden expressar les seves inquietuds. Però, de totes maneres, i perquè jo també ho he vist, per molt que s'organitzin, crec que la visió de la gent adulta sempre acaba limitant molt les demandes de la joventut i les ganes de participació.” [entrevista 8]

“Jo crec que en alguns espais tenen [veu] però crec que les decisions importants les acaba fent gent d'altres generacions [...] Potser en un període sostingut de temps no hi ha hagut espais gaire rellevants o gaire visibles. Que els hi donin aquest espai, si n'hi havia, ha fet que progressivament no hi participin. I si no participen doncs aquests espais van disminuint. Però crec que no tenen tanta veu, perquè és cert que hi ha moltes problemàtiques que afecten bàsicament a molta gent jove, i qui pren les decisions no són les persones afectades.” [entrevista 1]

“Políticament hi ha moltes joventuts de partits polítics, per col·legues i perquè també jo ho he vist, que quan proposen a les organitzacions polítiques determinades coses, es veuen aquestes propostes amb cert paternalisme, se les acostuma a menystenir, a considerar que no tenen importància. I crec que això també alimenta aquesta generació de frustració a la joventut.” [entrevista 8]

“Perquè hi ha aquest adult-centrisme, que sembla que només s'escolten les persones de 30, 35 fins a 60 anys, després ja no existeixes. I també les criatures... També crec que és molt important escoltar-les.” [entrevista 7]

“Jo sempre estic molt a favor d'intentar reivindicar i de poder pensar el canvi des de la ciutat i en la ciutat. O sigui, crec que al final les ciutats tenen molts punts negatius, també són espais on coincideix i es barreja molta gent de contextos molt diferents i situacions molt diferents. I crec

Perspectives de futur

que això és propici pel canvi i per això, per reunir-se i per poder plantejar coses, i pel que sigui. O sigui, no vull renunciar a trobar un lloc a la ciutat o a intentar fer de la ciutat un espai més viable.” [entrevista 3]

“Jo penso que la ciutat sí que pot ser un espai de canvi i de transformació, però també penso alhora que les comunitats que pensen en aquest canvi... Que sí que hi ha petites comunitats que poden tenir un impacte, però penso que a nivell general és molt difícil poder fomentar aquest canvi. Perquè les persones viuen en automàtic, les persones no són conscients d'aquesta realitat de consum, d'importància de canvi climàtic, consum excessiu, monetització de tot. La gent viu en la ignorància de tot el que ens passa al voltant.” [entrevista 6]

“La meua resposta davant d'això [incertesa cap al futur] és dir que construirem alternatives. Anem cap a l'habitatge cooperatiu, anem inclús a valorar la compra de cases fora de la ciutat, potser, i comprar que cada persona tingui un 10%, un 20%, no?, valorar diferents possibilitats. Perquè, si no, al final t'acabes enfonsant i, et quedes amb col·legues, i sempre l'habitatge, l'habitatge...” [entrevista 7]

“Crec que és molt més des de dalt, la presa de decisions. No dic que no hi hagi una voluntat de fer-la inclusiva, perquè depèn de qui sigui en aquesta posició de dalt. Però crec que a nivell de participació directa costa molt més per les joves de formar part d'aquesta presa de decisions.” [entrevista 5]

“Jo crec que Barcelona és una ciutat bona pel canvi però això està molt connectat amb els diferents governs, el govern municipal, català i nacional. [...] Llavors, crec que el paper que juga la gent jove a la ciutat de Barcelona podria ser més actiu. [...] Per exemple, el tema dels pressupostos participatius 'Decidim Barcelona' està molt bé però quantes persones realment hi participen i quin tipus de persona hi participa?” [entrevista 7]

“Hi ha un canvi que és amb estructures populars, i torno al Raval... Però allà ho veig una mica, que és la gent qui canvia el barri i moltes vegades va des de la base, tot i que amb limitacions, crec que [el Raval] segueix sent més accessible a nivell de participació, jo crec, o de participació directa de la gent jove.” [entrevista 5]

“Si vols estar lluitant per l'habitatge, si vols estar fent activisme pel medi ambient, quan? Si no tens temps... Si treballes potser 8 hores, has d'alimentar-te, has de dormir i també tenir una mica d'oci. Has de fer autèntics malabars per poder organitzar-te dia a dia. Per això crec que és tan important seguir teixint aquestes xarxes d'activisme i de canvi... Perquè si no, al final Barcelona acaba sent un parc temàtic, amb la Copa Amèrica, amb els esdeveniments massius, el Mobile World Congress... i és el risc que perdi la seva essència i que de vegades no hi hagi més persones arrelades a la ciutat.” [entrevista 7]

Entrevistes en profunditat

Entrevista 1: dona, 32 anys, 1 d'octubre 2024, Barcelona.

Entrevista 2: dona, 22 anys, 3 d'octubre 2024, Barcelona.

Entrevista 3: dona, 23 anys, 14 d'octubre 2024, en línia.

Entrevista 4: dona, 23 anys, 17 d'octubre 2024, Barcelona.

Entrevista 5: dona, 22 anys, 25 d'octubre 2024, Barcelona.

Entrevista 6: dona, 25 anys, 8 de novembre 2024, Barcelona.

Entrevista 7: home, 29 anys, 12 novembre 2024, Barcelona.

Entrevista 8: home, 30 anys, 14 de novembre 2024, Barcelona.

Conclusions

Del treball de camp amb les diferents metodologies utilitzades n'emergeixen diferents dimensions que marquen l'experiència vital de les persones joves a la ciutat. Els elements que han ressortit de forma transversal com a prioritaris són: l'habitatge i el model urbanístic; la precarietat; la (in)seguretat; la sostenibilitat i la crisi ambiental; i la mobilitat.

Entre els elements principals que generen diferències en les vivències i les experiències a l'espai públic de la ciutat, el gènere i la condició de persona migrada o racialitzada juguen un paper extremadament important en les vivències a la ciutat, en el seu gaudi de la ciutat i en les possibilitats d'actuar per aconseguir canvis. Això s'aguditzarà ulteriorment al cas de Natzaret, on ser del poble palestí marca encara més profundament l'experiència i l'ús de la ciutat, el marge d'acció per generar un eventual canvi, així com les perspectives de futur.

Alguns elements fonamentals de cada ciutat són determinats per la conjuntura política, social i econòmica, així com per la trajectòria històrica de cada context. No obstant això, emergeixen elements transversals a les quatre temàtiques relacionats amb les mateixes dinàmiques del capitalisme global –o potser seria millor dir d'un capitalisme global racial– que impacten de manera més o menys diferent els tres casos.

En primer lloc, ens referim a la qüestió de l'habitatge, que constitueix un problema generalitzat als tres casos, amb diferents manifestacions. En el cas de Natzaret el problema és produït per l'ocupació israeliana, la jerarquia humana i la necropolítica que genera. A Cali, la gentrificació expulsa les habitants o orienta la seva instal·lació a la ciutat (per a les persones que venen de les zones rurals) més cap a les perifèries, on l'autoconstrucció i l'ocupació del sòl són les úniques opcions. A Barcelona, la problemàtica està relacionada amb l'especulació financera en el sector immobiliari i amb el turisme, un fenomen que podríem definir com a colonització de l'espai. Sigui per ser del poble palestí, per ser de classe

proletària o per no ser un turista del Nord global, les persones que habiten aquestes tres ciutats pateixen cada vegada més els problemes de trobar un habitatge, amb tot el que això implica.

En segon lloc, ens referim a la inseguretat, relacionada amb les dinàmiques de poder, pròpia del sistema econòmic global i les seves manifestacions locals, que tenen a veure amb l'economia criminal (principalment a Cali), el masclisme i el racisme (a Barcelona) i la violència generada directament o indirectament per l'Estat israelià (a Natzaret). És interessant recalcar que als tres casos la inseguretat s'ha relacionat també amb la presència i acció de les forces de seguretat (sobretot a Natzaret i Cali), però també a Barcelona en relació amb la repressió de les protestes polítiques. Aquí, el gènere i la racialització juguen un paper fonamental per definir i ampliar la inseguretat percebuda a les ciutats.

En tercer lloc, ens referim a la sostenibilitat, relacionada no només amb el canvi climàtic, sinó també i sobretot amb la crisi ambiental, la protecció de l'ecosistema, la petjada humana i la (in)justícia ambiental. En particular, als tres espais de treball, emergeix una gran i molt estesa tristesa i frustració per la falta d'accions efectives per contrastar aquest fenòmens. A Cali, a més, emergeix la problemàtica dels assassinats de líders ambientals. Aquesta situació genera perspectives de futur molt incertes i no gaire optimistes, a més de les afectacions possibles a la salut mental.

En quart lloc, ens referim a la mobilitat, una temàtica parcialment relacionada amb l'anterior, que engloba l'accessibilitat en mobilitat reduïda, amb qüestions relacionades a l'espai caminable de la ciutat, al transport públic (i la seva relació amb el transport privat), i les polítiques públiques associades amb les infraestructures.

Bibliografia

Delgado, Manuel (2018). Valor i vigència del pensament d'Henri Lefebvre. Resum de la intervenció a les I Jornades Participació-Acció "El límits de l'arquitectura i l'urbanisme en la producció de l'espai", València 24-25 de maig de 2018, <https://manueldelgadoruiz.blogspot.com/2018/05/valor-i-vigencia-del-pensament-dhenri.html>

Harvey, David (2008). The right to the city, New Left Review 53 (September-October) <https://newleftreview.org/issues/ii53/articles/david-harvey-the-right-to-the-city>

Lefebvre, Henri (2017). El derecho a la Ciudad. Madrid: Capitán Swing.

Lefebvre, Henri (1967). Le droit à la ville. L'Homme et la société, vol. 6, no 1, p. 29-35 DOI 10.3406/homso.1967.1063

Navas Perrone, Maria Gabriela i Makhoul De la Garza, Muna (coord) (2018). Apropiaciones de la Ciudad. Género y producción urbana: la reivindicación del derecho a la Ciudad como practica espacial. Barcelona: Pol-len edicions

Publicació sorgida arran del procés participatiu en Cali, Consejo Distrital de Juventudes de Cali, Santiago de Cali, agosto 2023.